

Current Situations and Problems of Teaching and Learning French in Secondary Schools in Phuket¹

Kesinee Chaisri

Ph.D. (Sciences du Langage)

Faculty of International Studies, Prince of Songkla University

E-mail: ckesineeth@yahoo.com

99

Abstract

This research analysed current situations and problems of teaching and learning French in secondary schools in Phuket province, and the students' experiences with French language and French people currently residing in Phuket by means of the quantitative and qualitative methodology. Questionnaires and semi-directive interviews were used to collect the data from a sample of 247 students taking French language in M.1-M.6 in the first semester of the 2009 academic year. Basic statistic analysis was used for the quantitative examination while descriptive conclusion was chosen for the qualitative examination. The findings indicated factors and problems in learning French of the students, their exposure to French native speakers, different teaching methods between Thai teachers

ปีที่ 19
ฉบับที่ 2
พ.ย.
-
มี.ย.
2556

¹This research was funded by Faculty of International Studies, Prince of Songkla University, Phuket Campus in 2009.

of French and French native teachers, and limitations in teaching performance of the Thai teachers despite administrative support for their teaching skill development.

Keywords: current situations, French language, Phuket, teaching and learning French

สภาพการณ์การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส ในปัจจุบันและปัญหาการเรียนการสอน ภาษาฝรั่งเศสของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดภูเก็ต²

เกศินี ชัยศรี

Ph.D. (ภาษาศาสตร์), อาจารย์,

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-mail: ckesineeth@yahoo.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์
ปัจจุบันและปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษา
ฝรั่งเศสของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต และ
ศึกษาประสบการณ์ของนักเรียนเกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศส
และชาวฝรั่งเศสที่อาศัยอยู่ในจังหวัดภูเก็ต โดยใช้การวิจัย
เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้
แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยเก็บ
ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
1-6 ที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
จังหวัดภูเก็ต ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน
247 คน วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานสำหรับการศึกษาเชิง
ปริมาณและวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปแบบพรรณนา
สำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึง
ปัจจัยและปัญหาในการเรียนภาษาฝรั่งเศสและประสบการณ์

101

ปีที่ 19
ฉบับที่ 2
ม.ย.
-
ม.ย.
2556

²บทความเรื่องนี้ได้รับทุนสนับสนุนวิจัยจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตภูเก็ตประจำปี 2552

เกี่ยวกับชาวฝรั่งเศสของนักเรียน รวมทั้งวิธีการสอนที่แตกต่างกันของอาจารย์ชาวไทยและชาวฝรั่งเศสที่ช่วยส่งเสริมการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดบางประการเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ชาวไทย ภายใต้ความพยายามในการสนับสนุนของผู้บริหารสถาบัน การศึกษาในการพัฒนาทักษะการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส, ภาษาฝรั่งเศส, สภาพการณ์ในปัจจุบัน, จังหวัดภูเก็ต

บทนำ

ในปัจจุบัน การมีความรู้ความเข้าใจทางด้านภาษาต่างประเทศหนึ่งหรือสองภาษาถือได้ว่าเป็นผู้มีโอกาสมากกว่าผู้มีความรู้เพียงภาษาไทยอย่างเดียว เพราะภาษาต่างประเทศมีความสำคัญในการใช้ติดต่อสื่อสาร การทำธุรกิจหรือการส่งผ่านข้อมูลความรู้ในทุกด้าน ดังนั้น การเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในยุคที่โลกไร้พรมแดน

ในประเทศไทย การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาได้มีมากกว่า 100 ปีแล้ว ภาษาฝรั่งเศสจัดเป็นภาษาที่ได้รับความนิยมภาษาหนึ่งในบรรดาภาษาต่างประเทศที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงแม้ว่า ในขณะนี้ อำนาจทางการค้าของประเทศฝรั่งเศสไม่เจริญรุ่งเรืองดังเช่นยุคก่อน และการสนับสนุนด้านการศึกษา เช่น การให้ทุนไปศึกษาต่อประเทศฝรั่งเศส มีน้อยลง ประกอบกับการที่ประเทศเพื่อนบ้านในเอเชีย เช่น จีน เกาหลี มีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการแผ่ขยายทางวัฒนธรรม ทำให้นักเรียนมีตัวเลือกทางภาษาที่หลากหลายขึ้น ส่งผลให้จำนวนผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสลดน้อยลงไปด้วย

อนึ่ง หากพิจารณาในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและฝรั่งเศส จะเห็นได้ว่าการติดต่อธุรกิจระหว่างสองประเทศนี้มากขึ้น จากข้อมูลทางสถิติในเว็บไซต์ของสถานทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย³ มีบริษัทฝรั่งเศสที่เข้ามาตั้งสำนักงานอยู่ในประเทศไทยในปัจจุบันเป็นจำนวนมากกว่า 400 บริษัท มีนักท่องเที่ยวที่พูดภาษาฝรั่งเศสเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยปีละหลายแสนคน เฉพาะที่จังหวัดภูเก็ต มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศสจัดเป็นอันดับสามรองจากสหราชอาณาจักรและเยอรมัน โดยไม่นับรวมนักท่องเที่ยวที่พูดภาษาฝรั่งเศสซึ่งมาจากประเทศเบลเยียมและสวิตเซอร์แลนด์ นอกจากนี้ ยังมีชาวฝรั่งเศสที่พำนักอยู่ในจังหวัดภูเก็ตทั้งระยะสั้นและระยะยาวอีกเป็นจำนวนนับพันคน สถานทูต

³<http://www.mfe.org>

ฝรั่งเศสได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าวนี้ จึงให้มีการจัดตั้งสมาคมฝรั่งเศสขึ้นในจังหวัดภูเก็ต เมื่อปี พ.ศ. 2526 โดยมีวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศสให้เป็นที่รู้จักของคนไทยมากขึ้น และยังมีการจัดตั้งสถานกงสุลฝรั่งเศสขึ้นในจังหวัดภูเก็ตอีกด้วย ดังนั้น การใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศมีความสำคัญอีกอย่างหนึ่งในจังหวัดภูเก็ต

แม้ว่า จำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสมีน้อยลง แต่ตรงกันข้าม ความต้องการของผู้ใช้ภาษาฝรั่งเศสในจังหวัดภูเก็ตกลับมีมากขึ้น การศึกษาครั้งนี้เป็นงานวิจัยพื้นฐานเรื่องแรกที่ศึกษาสภาพการณ์ในปัจจุบันของภาษาฝรั่งเศสที่จัดสอนในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดภูเก็ต รวมทั้งปัญหาด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในจังหวัดภูเก็ต เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพการณ์การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบันของโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดภูเก็ต
2. ศึกษาปัญหาในการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนมัธยมศึกษา ของจังหวัดภูเก็ต
3. ศึกษาประสบการณ์ของนักเรียนในจังหวัดภูเก็ตที่เกี่ยวกับชาวฝรั่งเศสและภาษาฝรั่งเศสตามบริบทจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรของการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ซึ่งเลือกเรียนแผนการเรียนภาษาฝรั่งเศส ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ของจังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 4 แห่งได้แก่ โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย โรงเรียนสตรีภูเก็ต โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ และโรงเรียนเมืองถลาง จำนวน 570 คนและ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 1-3 ซึ่ง

เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเลือก ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 75 คน โดยโรงเรียนที่เปิดให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 1-3 ให้สามารถเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสได้ มีเพียงโรงเรียนเดียวคือ โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่าง จำนวนประชากรทั้งสิ้น 645 คน โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเท่ากับ 247 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการศึกษา สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ใช้ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

แบบสอบถามสำหรับนักเรียนแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศส การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา และแนวโน้มการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอที่ปรึกษาโครงการวิจัยเพื่อตรวจพิจารณา ปรับปรุง/แก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาโครงการวิจัย นำแบบสอบถามไปตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจ/พิจารณา ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาฝรั่งเศส จำนวน 1 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย จำนวน 1 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิจัย/การวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 1 ท่าน และปรับปรุง/แก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเลือกวิธีการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) คือ สุ่มเลือกนักเรียนจำนวน 6 คนต่อชั้นปีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้น ม.4-ม.6) และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้น ม.1-ม.3) ชั้นปีละ 2 คนเนื่องจากมีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า

ในส่วนของอาจารย์ ประกอบด้วยอาจารย์ชาวไทยจำนวนทั้งสิ้น 6 คน และอาจารย์ชาวฝรั่งเศสจำนวน 2 คน ทั้งสองกลุ่มนี้เป็นผู้สอนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยจึงเลือกแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่เน้น

ปัญหาการเรียนการสอนและแนวโน้มของภาษาฝรั่งเศสในจังหวัดภูเก็ต โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาษาฝรั่งเศสในจังหวัดภูเก็ต และแนวโน้มการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในอนาคต

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานสำหรับการศึกษาเชิงปริมาณและใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปแบบพรรณนาสำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้แก่นักเรียนในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดภูเก็ต ทั้งหมด 4 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย โรงเรียนสตรีภูเก็ต โรงเรียนเมืองกลาง และโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ โดยอาจารย์ในแต่ละโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการแจกและเก็บแบบสอบถามให้ตามจำนวนที่กำหนดระยะเวลาในการแจกและเก็บแบบสอบถามเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน-สิงหาคม พ.ศ. 2552

หลังจากเก็บรวบรวมแบบสอบถามเสร็จสิ้นแล้ว ใช้การสัมภาษณ์โดยบันทึกเสียงเพื่อความถูกต้องแม่นยำของข้อมูล ทั้งนี้ ได้ขออนุญาตผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตอบคำถามอย่างเป็นธรรมชาติและเป็นตัวของตัวเองให้มากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม มีลำดับขั้นการวิเคราะห์ ดังนี้
ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียน แบบสอบถามเป็นลักษณะตรวจสอบรายการ (Check list) เติมคำในช่องว่าง การวิเคราะห์

ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ

ตอนที่ 2-4 แบบสอบถามเรื่องเหตุผลของการเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส และปัญหาในการเรียน ประสบการณ์เกี่ยวกับชาวฝรั่งเศสและภาษาฝรั่งเศส ของนักเรียนในจังหวัดภูเก็ต รวมทั้งสภาพการณ์ของภาษาฝรั่งเศสในจังหวัด ภูเก็ต และแนวโน้มการเรียนและการใช้ภาษาฝรั่งเศสในจังหวัดภูเก็ตใน อนาคต เป็นลักษณะตรวจสอบรายการ (Check list) และมาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของ Best (1977, น.189) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าเฉลี่ยร้อยละ \bar{X} และการจัดกลุ่มตามค่าร้อยละ เป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนการสอน ภาษาฝรั่งเศส เป็นคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการบรรยายความ

สรุปผลการศึกษาและอภิปรายผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ร้อยละ 70.4 ส่วนผู้ชายร้อยละ 29.6 ส่วนใหญ่อายุ 17 ปี ร้อยละ 28.3 อายุ 16 ปี ร้อยละ 23.1 กำลังศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 81.4 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 18.75 ส่วนใหญ่เรียนอยู่ในแผนการเรียนศิลป์-ฝรั่งเศส ร้อยละ 82.2 และอยู่ใน แผนการเรียนคณิต-วิทย์ ร้อยละ 17.8 สังกัดโรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย ร้อยละ 39.7 โรงเรียนสตรีภูเก็ต ร้อยละ 22.3 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระ

ตาราง 1 การรู้จักประเทศ ภาษาหรือวัฒนธรรมฝรั่งเศส ก่อนเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน

	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	การแปลความหมาย
1. รู้จักผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร เป็นต้น	12 (4.9%)	34 (13.8%)	108 (43.7%)	68 (27.5%)	25 (10.1%)	3.24	.978	ปานกลาง
2. รู้จักผ่านทางครอบครัว เพื่อน	24 (9.7%)	70 (28.3%)	80 (32.4%)	56 (22.7%)	17 (6.9%)	2.89	1.080	ปานกลาง
3. รู้จักผ่านทางหนังสือเรียน ในวิชาต่างๆ เช่น วิชาด้านสังคมศาสตร์ เป็นต้น	10 (4.0%)	44 (17.8%)	124 (50.2%)	58 (23.5%)	11 (4.5%)	3.06	.867	ปานกลาง

n = 247

พระศรีนครินทร์ร้อยละ 19.0 โรงเรียนเมืองกลาง ร้อยละ 19.0 ทั้งนี้ ส่วนใหญ่ มีคะแนนวิชาภาษาฝรั่งเศสอยู่ในระดับ 3.00-3.99 ร้อยละ 41.8 และมีคะแนน วิชาภาษาฝรั่งเศสอยู่ในระดับ 4.0 ร้อยละ 29.1

2. การรู้จักประเทศฝรั่งเศส ภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศส และการเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส

ก่อนที่นักเรียนจะเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสนั้นได้รู้จักประเทศ ภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศส ผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร หรือผ่านแบบเรียนในวิชาต่างๆ เช่น วิชาด้านสังคมศาสตร์ และผ่านทางบุคคลรอบข้าง เช่น ครอบครัว ญาติ และเพื่อน ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว นักเรียนเป็นผู้เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสด้วยตนเอง ซึ่งบุคคลแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่พี่น้อง หรือญาติ มีอิทธิพลในการเลือกภาษาของนักเรียนน้อย เนื่องจากบุคคลเหล่านี้ไม่ค่อยรู้จักหรือทำงานกับชาวฝรั่งเศสหรือแต่งงานกับชาวฝรั่งเศส หรือเดินทางไปประเทศฝรั่งเศสหรือประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส

นักเรียนเลือกเรียนด้วยความชอบในภาษาต่างประเทศ คิดว่าภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาที่ไพเราะและประเทศฝรั่งเศสเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมที่เก่าแก่ สวยงามและมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง อีกทั้งเป็นประเทศที่มีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าทันสมัยกว่าประเทศไทย นอกจากนี้ ยังมีความต้องการศึกษาวิชาภาษาฝรั่งเศสต่อในระดับมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์ ยังมีนักเรียนที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเนื่องจากไม่มีทางเลือกอื่น ทำให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสมีลักษณะคุณสมบัติแตกต่างกัน (heterogene) เนื่องจากนักเรียนมีพื้นฐานความรู้ มีประสบการณ์ส่วนตัวไม่เท่ากัน และมีแรงจูงใจในการเรียน (motivation) แตกต่างกันภายในห้องเรียนเดียวกัน จึงมีนักเรียนที่มีลักษณะผสมผสาน ซึ่งทำให้บางครั้งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอน

ในการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาของนักเรียน อาจารย์ผู้สอนภาษาก็เป็นปัจจัยที่สำคัญ ดังเช่นที่ เพ็ญพรรณ ทิพย์คง (1994, 45) กล่าวว่า อาจารย์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน คุณลักษณะ

ตาราง 2 ระดับความชอบของนักศึกษาในด้านต่างๆ

รายด้าน	ไม่ชอบเลย	ชอบน้อย	ชอบปานกลาง	ชอบมาก	ชอบมากที่สุด	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	การแปลความหมาย
1. การอ่าน	5 (2.0%)	22 (8.9%)	112 (45.3%)	82 (33.2%)	26 (10.5%)	3.41	.869	ปานกลาง
2. การเขียน	9 (3.6%)	39 (15.8%)	108 (43.7%)	70 (28.3%)	21 (8.5%)	3.22	.939	ปานกลาง
3. การฟัง	5 (2.0%)	32 (13.0%)	93 (37.7%)	90 (36.4%)	27 (10.9%)	3.41	.919	ปานกลาง
4. การพูด	6 (2.4%)	25 (10.1%)	80 (32.4%)	96 (38.9%)	40 (16.2%)	3.56	.960	มาก
5. คำศัพท์	7 (2.8%)	28 (11.3%)	109 (44.1%)	80 (32.4%)	23 (9.3%)	3.34	.900	ปานกลาง
6. ไวยากรณ์	13 (5.3%)	54 (21.9%)	112 (45.3%)	55 (22.3%)	13 (5.3%)	3.00	.931	ปานกลาง

n = 247

ตาราง 2 ระดับความชอบของนักศึกษาเรียนในด้านต่าง ๆ (ต่อ)

	1 ไม่ชอบ เลย	2 ชอบ ห้อย	3 ชอบปาน กลาง	4 ชอบ มาก	5 ชอบมาก ที่สุด	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	การแปล ความ หมาย
7. วัฒนธรรม	4 (1.6%)	11 (4.5%)	48 (19.4%)	89 (36.0%)	95 (38.5%)	4.05	.951	มาก
8. การศึกษาเพิ่ม ได้ด้วยตนเอง	6 (2.4%)	34 (13.8%)	120 (48.6%)	61 (24.7%)	26 (10.5%)	3.27	.912	ปานกลาง

n = 247

ของอาจารย์เป็นหนึ่งในเกณฑ์การเลือกเรียนภาษาของนักเรียน นั่นคือ หากอาจารย์มีบุคลิกกระตือรือร้น (active) ใจดี เป็นที่ชื่นชอบของนักเรียน นักเรียนก็จะมีแรงกระตุ้นในการเรียน แต่หากอาจารย์มีบุคลิกลักษณะที่เฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้น (passive) หรือดูเกินไป นักเรียนก็จะเลือกเรียนภาษานั้นๆ น้อยลง

นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนก็มีลักษณะที่เป็นแบบ heterogene เช่นเดียวกัน เนื่องมาจากการมีอายุที่ต่างกัน มีประสบการณ์การสอน ประสบการณ์ตรงในประเทศฝรั่งเศสไม่เท่ากัน ทำให้มีความเชี่ยวชาญและความมั่นใจในการสอนไม่เท่ากัน

4. ความชอบในการเรียนภาษาฝรั่งเศส

โดยภาพรวมแล้ว จะเห็นได้ว่านักเรียนชอบเรียนภาษาฝรั่งเศสอยู่ในระดับมากที่สุด ก็คือเรื่องของวัฒนธรรมที่สะท้อนความสนใจมากที่สุด ซึ่งส่งผลมาจากการได้เห็นวัฒนธรรมของชาติอื่นที่แปลกไปจากของตน เป็นสิ่งที่น่าสนใจใคร่รู้สำหรับผู้ที่เลือกเรียนภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะการเรียนภาษาต่างประเทศก็คือการเรียนวัฒนธรรมต่างประเทศด้วยนั่นเอง Beacco (2000) ได้ระบุว่า ห้องเรียนเป็นเสมือนสถานที่ที่ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสมีปฏิสัมพันธ์กับวัฒนธรรมต่างชาติ (place of cultural contact) ในขณะที่ Galisson (2002) ให้มุมมองในเรื่องวัฒนธรรมว่า อาจารย์จะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองจากการเป็นนักไวยากรณ์ (grammarian) ในสมัยก่อน ให้เป็น นักวัฒนธรรม (culturologue) โดยที่อาจารย์แต่ละคนจะต้องมีความเชี่ยวชาญในวัฒนธรรมต่างชาตินั้นๆ เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดให้แก่ นักเรียนได้

5. จุดอ่อนในการเรียนภาษาฝรั่งเศส

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการคือ นักเรียนชอบเรียนเกี่ยวกับการพูดและการฟังภาษาฝรั่งเศส ในขณะที่มีจุดอ่อนในทักษะการเขียน การพูด การฟัง และการอ่านตามลำดับ ทั้งๆ ที่การเรียนการสอนภาษา ภาษาต่างประเทศในประเทศไทยมักเน้นการสอนไวยากรณ์และคำศัพท์เป็นสำคัญ อาจเป็น

เพราะว่าอาจารย์ผู้สอนชาวไทยมีความถนัดในการสอนไวยากรณ์ ในขณะที่การสอนฟัง-พูดมักเน้นโดยอาจารย์ชาวฝรั่งเศส ดังที่ Yanaprasart (2000, 53) กล่าวว่า นักเรียนไทยไม่เข้าใจบทเรียนภาษาฝรั่งเศส ไม่สามารถตอบคำถามหรือพูดอธิบายเป็นภาษาพูดได้ และมีความยากลำบากในการเขียนเป็นภาษาฝรั่งเศสอย่างถูกต้อง ทั้งนี้เพราะขาดทักษะการพินิจพิเคราะห์ รวมทั้งขาดความรู้ด้านรูปประโยค โครงสร้างไวยากรณ์ คำศัพท์ และการสะกดคำที่ถูกต้องด้วย

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่า สาเหตุที่นักเรียนไทยมีทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสอ่อน แม้ว่าอาจารย์ผู้สอนชาวไทยได้เน้นสอนไวยากรณ์เป็นพิเศษ เนื่องจาก 1) ปัญหาเรื่องคุณลักษณะของนักเรียนที่ส่วนใหญ่ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ทำให้ขาดการฝึกฝนทักษะในด้านต่างๆ 2) ไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศสมีความแตกต่างอย่างมากกับไวยากรณ์ภาษาไทย โดยเฉพาะในเรื่องของการผันคำกริยาให้ถูกต้องตามกาล เพศ และพจน์ของประธาน และกฎข้อยกเว้นต่างๆ ซึ่งนักเรียนต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการท่องจำ ศึกษากฎไวยากรณ์ต่างๆ นั้น 3) ปัญหานักเรียนรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอ เป็นเหตุทำให้นักเรียนไม่สามารถเขียน รวมทั้งพูดภาษาต่างฝรั่งเศสได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาเหตุอีกประการหนึ่งอาจเนื่องมาจากการที่ประเทศไทยไม่ได้มีบริบทในการใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาแรกหรือภาษาแม่ ดังนั้น การมีโอกาสดูฟัง-พูดภาษาฝรั่งเศสนอกชั้นเรียนจึงมีน้อย แต่การได้อยู่ในบรรยากาศนานาชาติเช่นจังหวัดภูเก็ต ได้พบเห็นและพูดคุยกับชาวต่างชาติสามารถทำได้ง่ายกว่าในจังหวัดอื่นๆ แต่เนื่องจากนักเรียนมิได้มีโอกาสดูคลุกคลีกับนักท่องเที่ยวในลักษณะใกล้ชิด เช่น การได้สนทนาแบบเป็นเรื่องเป็นราว หรืออยู่ในสถานการณ์ที่ต้องพูดคุยกับชาวฝรั่งเศสอย่างต่อเนื่องเป็นประจำซ้ำๆ กันบ่อยครั้ง อีกทั้งการที่นักเรียนไทยมีลักษณะนิสัยเขียนอายุไม่กล้าพูด ทำให้การเข้าไปพูดคุยกับนักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศสหรือกับคนฝรั่งเศสเป็นไปได้ยาก ดังนั้นความคิดเห็นของนักเรียนเพื่อแก้ไขจุดอ่อน

ในการเรียนภาษาฝรั่งเศสของตนเองจึงมี 3 วิธีใหญ่ๆ คือ การเลือกทำแบบฝึกหัด ในหนังสือหลายๆ เล่ม การชมภาพยนตร์และรายการโทรทัศน์ภาษาฝรั่งเศส และเรียนพิเศษเพิ่มเติมกับโรงเรียนสอนภาษาหรืออาจารย์พิเศษ

6. ประสบการณ์ของนักเรียน

ประสบการณ์ที่นักเรียนมีกับชาวฝรั่งเศสและภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน ในจังหวัดภูเก็ต รวมทั้งประสบการณ์ที่นักเรียนมีกับชาวต่างชาติอื่นๆ ที่สามารถพูดภาษาฝรั่งเศสในจังหวัดภูเก็ตได้นั้น จากการศึกษาวิจัย พบว่า นักเรียนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดภูเก็ตมีโอกาสที่จะได้พบปะพูดคุยกับนักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศส และนักท่องเที่ยวอื่นๆ ที่พูดภาษาฝรั่งเศสได้ในระดับหนึ่ง (ร้อยละ 29.6) ไม่ว่าจะเป็นการมีโอกาสได้เรียนกับอาจารย์ชาวฝรั่งเศสในห้องเรียน หรือการได้พบปะที่อาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน หรือในระหว่างการทำกิจกรรมนอกสถานที่ เช่น ค่ายภาษา เป็นต้น

นอกจากนี้ บุคคลแวดล้อมที่ใกล้ชิดกับนักเรียน มีจำนวนไม่มากนัก ที่มีประสบการณ์ในการรู้จักหรือแต่งงานกับชาวฝรั่งเศส รวมทั้งไม่เคยเดินทางไปประเทศฝรั่งเศสหรือประเทศอื่นๆ ที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสเลย ซึ่งเป็นเรื่องปกติทั่วไป เนื่องจากการเดินทางไปประเทศฝรั่งเศส มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางค่อนข้างสูงและยุ่งยาก แต่สำหรับคนที่มีโอกาสได้ไป ต่างก็ชื่นชมในความสวยงามของฝรั่งเศส จากการศึกษา กลุ่มคนเหล่านี้มีอิทธิพลสูงต่อการเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน เนื่องจากเป็นกลุ่มที่เก็บเล่าเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับลักษณะชาวฝรั่งเศส วัฒนธรรมฝรั่งเศสหรือประเทศฝรั่งเศสมาถ่ายทอดให้นักเรียนฟัง ทำให้นักเรียนเกิดความชอบ และชื่นชม รวมทั้งมีความใฝ่ฝันที่จะหาโอกาสได้ไปเยือนประเทศฝรั่งเศสในอนาคต

7. ภาษาที่ใช้ในห้องเรียน

ภาษาที่อาจารย์ชาวไทยใช้สอนในห้องเรียน ส่วนใหญ่จะใช้ทั้งสองภาษา โดยปกติแล้ว อาจารย์ผู้สอนชาวไทยจะใช้ภาษาไทยในการอธิบาย ไวยากรณ์ กฎเกณฑ์การใช้ภาษาต่างๆ รวมทั้งการอธิบายความรู้ด้านวัฒนธรรม ในส่วนของภาษาฝรั่งเศส ก็จะเป็นการพูดเป็นประโยค การพูด

บทสนทนาตามหนังสือ และการออกเสียง เป็นต้น สาเหตุที่อาจารย์ผู้สอนชาวไทยใช้ภาษาไทยในการเรียนการสอน เนื่องจากความรู้ความสามารถทางด้านภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน ยังไม่เพียงพอที่จะเข้าใจบทเรียนได้ทั้งหมด การใช้ภาษาแม่ นอกจากจะทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้นแล้ว ยังทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่า การเรียนภาษาต่างประเทศไม่ได้ยากจนเกินไปนัก Defay (2003, 28) ได้ให้ทัศนะว่า ภาษาแม่เป็นตัวกำหนดพัฒนาการด้านความชอบ ความเข้าใจ และพัฒนาการด้านสังคมสำหรับแต่ละบุคคล ซึ่งจะส่งผลไปสู่การเกิดแรงกระตุ้นและความสามารถในการเรียนภาษาอื่น ๆ ต่อไป จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า ส่วนหนึ่งที่อาจารย์ชาวไทยไม่อธิบายเป็นภาษาฝรั่งเศสทั้งหมดเนื่องจากการขาดความมั่นใจในความสามารถภาษาฝรั่งเศสของตน (linguistic insecurity) เช่น ความสามารถด้านการพูดภาษาฝรั่งเศส เนื่องจากประเทศไทยมิได้เป็นประเทศ ที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาแม่หรือภาษาราชการ ทำให้อาจารย์ไม่มีโอกาสได้พูดภาษาฝรั่งเศสมากนัก จึงเกรงพูดผิดไวยากรณ์ รู้สึกอายหากนักเรียนจับได้ และบางครั้งอาจารย์ไม่สามารถหาคำศัพท์ที่ตรงและถูกต้องมาใช้ได้ ดังนั้นการสอนเป็นภาษาไทยผสมผสานย่อมทำให้ตนเองมีความมั่นใจมากขึ้น

ในส่วนของอาจารย์ชาวฝรั่งเศสที่มีการเรียนการสอนเป็นภาษาฝรั่งเศส เป็นส่วนใหญ่ อาจารย์ที่มีความรู้ภาษาไทยก็จะใช้ภาษาไทยช่วยในการอธิบายคำศัพท์ที่นักเรียนมีปัญหาในการทำความเข้าใจ อนึ่ง อาจารย์ชาวฝรั่งเศสจะสอนเน้นเนื้อหาด้านการฟัง-พูดมากกว่าด้านการเขียน เนื่องจากความเป็นเจ้าของภาษา ทำให้การสอนฟัง-พูดเป็นธรรมชาติมากกว่าอาจารย์ชาวไทย Dabene (1990, น. 13 อ้างใน Yanaprasart (2000, น. 122)) กล่าวว่า การที่นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงกับเจ้าของภาษา จะทำให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในเรื่องกระบวนการเพิ่มความรู้และการถ่ายทอดด้านวัฒนธรรม นั่นคือ ทั้งอาจารย์และนักเรียนจะรับรู้ถึงความเหมือนและความต่างระหว่างวัฒนธรรมทั้งสอง ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมของผู้อื่นได้

8. กิจกรรมเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม

ในส่วนของกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศสที่โรงเรียนได้จัด มีอยู่ค่อนข้างน้อย กิจกรรมที่จัดมากที่สุด คือ ร้องเพลง จัดนิทรรศการ และจัดแคมป์ภาษาฝรั่งเศส อย่างไรก็ตาม นักเรียนก็ยังมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยสถานศึกษาอื่นๆ ทั้งในจังหวัดภูเก็ตเอง และที่กรุงเทพมหานคร สำหรับกิจกรรมที่อาจารย์เน้นในห้องเรียนจะมีมูลเหตุการจัดโดยเน้นจุดอ่อนของนักเรียนในการเรียนภาษาฝรั่งเศส เช่น การออกเสียง และการฟัง ทำให้กิจกรรมการฝึกพูดและฝึกออกเสียงเป็นกิจกรรมที่อาจารย์ทั้งอาจารย์ชาวไทยและชาวฝรั่งเศสเน้นมากที่สุดในชั้นเรียน อย่างไรก็ตาม สำหรับโรงเรียนที่มีอาจารย์ชาวฝรั่งเศสมาร่วมสอน การฝึกพูดและฝึกออกเสียงจะเน้นหนักโดยอาจารย์ชาวฝรั่งเศส ส่วนอาจารย์ชาวไทยจะเน้นการสอนไวยากรณ์ การอ่านความเรียง เป็นต้น หนึ่งในโรงเรียนที่ไม่มีอาจารย์ชาวฝรั่งเศส นักเรียนจะมีโอกาสได้เรียนฟังพูดโดยผ่านทางวิทยุทัศน์ หรือสื่อเป็นส่วนประกอบหนึ่งของหนังสือเรียนเป็นส่วนใหญ่ อาจารย์บางท่านจะพยายามหาสื่ออื่นๆ เช่น แผ่นซีดีเพลงหรืออื่นๆ เว็บไซต์ภาษาฝรั่งเศสในอินเทอร์เน็ต มาเสริม ซึ่งศิริมา ปุรินทรภิบาล (2553) ได้สรุปว่า การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประกอบการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะ ฟัง-พูด-อ่าน-เขียนภาษาฝรั่งเศส รวมทั้งความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศส ได้ดีขึ้น

9. การใช้เอกสารจริง (authentic documents)

จากการวิจัย พบว่า อาจารย์ในระดับมัธยมศึกษาไม่ค่อยได้นำเอกสารจริง เช่น ภาพสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ของจังหวัดภูเก็ต ตารางเดินรถ เครื่องบิน หรือแผ่นพับโฆษณาร้านอาหาร โรงแรม ที่หาได้ในจังหวัดภูเก็ต มาใช้เป็นสื่อการสอนมากนัก เนื่องจาก มีเนื้อหาที่ต้องสอนในบทเรียนมากมายอยู่แล้ว จึงไม่สามารถสอดแทรกเนื้อหาอื่นๆ เข้าไปได้อีก Cuq และ Gruca (2003, 392) กล่าวว่า เอกสารจริงจะทำให้นักเรียนได้มีโอกาสสัมผัสตรงกับการใช้ภาษาจริง รวมทั้งเอกสารเหล่านี้ จะแสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ที่นักเรียน

อาจต้องเผชิญเมื่อตนเองต้องเดินทางไปท่องเที่ยวในประเทศเจ้าของภาษา นอกจากนี้เอกสารจริง ยังสามารถกระตุ้นความสนใจให้แก่นักเรียน ทำให้ นักเรียนเกิดความสุขว่าผลสำเร็จจากการพยายามศึกษาเล่าเรียนของตน นำไปสู่ “การเข้าใจในภาษาของคนอื่น”

นอกจากนี้ ประโยชน์อีกอย่างหนึ่งของการใช้เอกสารจริง คือ อาจารย์ ผู้สอนก็จะมีโอกาสได้ใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิด ความสนใจ รู้สึกแปลกใจ หรือแม้แต่ทำให้นักเรียนประหลาดใจ ทั้งนี้เพราะนักเรียน ได้เห็นถึงภาษาและการใช้ภาษาในรูปแบบต่างๆ ตามแต่ละสถานการณ์ นอกเหนือจากบทความและความเรียงต่างๆ ในหนังสือนิตยสาร อาจารย์ ผู้สอนยังสามารถเลือกเฉพาะหน้าโฆษณาเพื่อสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรม ฝรั่งเศส แม้ว่าภาษาที่ใช้ในหน้านิตยสาร ยากเกินความรู้ความสามารถของ นักเรียน อาจารย์ผู้สอนก็สามารถใช้ภาษาแม่ในการอธิบายเนื้อหาด้ว นวัฒนธรรมได้ (Trescases, 1982, 18)

10. บรรยากาศการเรียนการสอน

สำหรับบรรยากาศการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส ซึ่งประกอบด้วย สิ่งแวดล้อมทั่วไป เช่น ห้องเรียน เสียง และอื่นๆ พบว่า โรงเรียนในจังหวัด ภูเก็ต ไม่มีปัญหาเรื่องห้องเรียนมีอากาศร้อนอบอ้าวหรือเสียงดังเกินไป เนื่องจากแต่ละโรงเรียนจะมีห้องปฏิบัติการภาษาเพื่อใช้สำหรับการเรียน การสอน โดยติดตั้งอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์อย่างครบถ้วน รวมทั้งเครื่องปรับ อากาศ บรรยากาศการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสโดยรวมจึงมีความสุข และน่าสนใจ Gregory และ Chapman (แปลโดยจอร์จีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 2547, 37) กล่าวว่า บรรยากาศเกิดจากลักษณะทางกายภาพของสิ่งที่มีอยู่ใน ห้องเรียน เช่น แสงสว่าง ความสะอาด ความเป็นระเบียบ หรือผลงานของ นักเรียนที่ติดแสดงไว้ ทรัพยากรของการเรียนรู้ที่อาจารย์ผู้สอนจัดหาให้ นักเรียนเพื่อช่วยในการเรียนรู้ เช่น คอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์ ก็ช่วยทำให้ เกิดบรรยากาศด้านบวกที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ ส่งเสริมสังคมของ นักเรียน และส่งเสริมการเติบโตทางปัญญา จากการวิจัย พบว่านักเรียนชอบ

เรียนทั้งกับอาจารย์ชาวไทยและอาจารย์ชาวฝรั่งเศส ซึ่งอาจารย์ชาวไทยจะมีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย มีกิจกรรมประกอบการสอนมากมาย ทำให้นักเรียนไม่รู้รู้สึกเบื่อ และรู้สึกสนุกไปกับการเรียน สำหรับที่เรียนกับอาจารย์ชาวฝรั่งเศส นักเรียนชอบที่จะได้มีโอกาสพูดกับชาวต่างชาติ และได้ฟังสำเนียงฝรั่งเศสจริงๆ

ในส่วนที่เป็นเรื่องของจำนวนนักเรียนที่มากเกินไปในแต่ละห้อง ทำให้อาจารย์ผู้สอนไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึงนั้น นับว่าเป็นอุปสรรคสำคัญในการเรียนการสอนวิชาทางด้านภาษา เนื่องจากนักเรียนจะต้องฝึกหัดพูดโต้ตอบ ซึ่งหากต้องฝึกเป็นรายบุคคล จะต้องใช้เวลามาก ทำให้อาจารย์ผู้สอนไม่มีเวลาพอที่จะสอนเนื้อหาในส่วนอื่นๆ ดังนั้น กรณีที่มีนักเรียนภายในชั้นเรียนมาก อาจารย์ผู้สอนจึงต้องใช้วิธีอื่นในการสอน หรือ อาจให้ทำตัวอย่างเพียงหนึ่งหรือสองตัวอย่างเท่านั้น ไม่สามารถให้นักเรียนฝึกพร้อมกันทั้งชั้นเรียนได้

11. หน่วยงานของฝรั่งเศสในจังหวัดภูเก็ต

ประสบการณ์หนึ่งที่นักเรียนควรจะมี หรือควรจะไปหา คือ การได้รู้จักกับหน่วยงานของฝรั่งเศสที่ตั้งอยู่ในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ามีสมาคมฝรั่งเศส ไม่เคยไปสมาคมฝรั่งเศสและไม่ทราบว่ามีสถานกงสุลฝรั่งเศสตั้งอยู่ในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งประเด็นนี้ อาจารย์ผู้สอนควรจะเป็นผู้แจ้งให้นักเรียนที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสได้รับทราบ และควรจะพานักเรียนไปทัศนศึกษาสมาคมฝรั่งเศสเพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น ได้แหล่งเรียนรู้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้สาเหตุที่นักเรียนไม่ทราบอาจเนื่องมาจาก 1) อาจารย์มีภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากงานสอนมาก จึงไม่มีเวลานำพานักเรียนไปสมาคมฝรั่งเศส 2) อาจารย์ไม่ทราบว่าจะนำพานักเรียนไปทำกิจกรรมอะไรที่สมาคมฝรั่งเศส คือไม่ทราบวัตถุประสงค์ 3) อาจารย์คิดว่านักเรียนควรจะไปเองก็ได้ แต่จากการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบว่า นักเรียนมีความต้องการให้อาจารย์ผู้สอนนำพาไปสมาคมฝรั่งเศส เพราะเกรงว่าจะไม่สามารถสื่อสารเป็นภาษาฝรั่งเศสได้ และคิดว่าตัวอาจารย์ผู้สอนนำพา

นักเรียนไป เมื่อเกิดปัญหาเรื่องการสื่อสารเกิดขึ้น อาจารย์จะเป็นผู้ช่วยเหลือได้ และ 4) อาจารย์เองก็ไม่ทราบว่ามีสถานกงสุลตั้งอยู่

อย่างไรก็ดี สำหรับโรงเรียนที่เชิญอาจารย์มาจากสมาคมฝรั่งเศสเพื่อช่วยสอน นักเรียนจึงได้ทราบว่า มีสมาคมฝรั่งเศสอยู่ในจังหวัดภูเก็ต เนื่องจากอาจารย์ชาวฝรั่งเศสเป็นผู้บอกกล่าวให้นักเรียนทราบ แต่มิได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมาคมฝรั่งเศส นอกจากนี้ยังได้พบอีกว่า นักเรียนคาดหวังว่า เมื่อได้ไปสมาคมฝรั่งเศส สิ่งที่จะทำคือ ไปเพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับประเทศฝรั่งเศส ได้เรียนภาษาฝรั่งเศสเพิ่มเติมและการขอรับนิตยสารแจกฟรี รวมถึง มีความต้องการให้ชาวฝรั่งเศสที่อยู่ในจังหวัดภูเก็ต มาจัดกิจกรรมเช่น เทศกาลอาหารฝรั่งเศส ดนตรีหรือภาพยนตร์ฝรั่งเศส ช่วยสอนภาษาให้กับนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ และ จัดกิจกรรมร่วมกับคนท้องถิ่น เพื่อที่นักเรียนจะได้มีโอกาสได้รับประสบการณ์ทั้งทางด้านภาษา และการถ่ายทอดความรู้ด้านวัฒนธรรมจากคนฝรั่งเศสที่อยู่ในท้องถิ่น

12. การเป็นจังหวัดท่องเที่ยวและการใช้ภาษาฝรั่งเศสในจังหวัดภูเก็ต

จากการที่จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดท่องเที่ยวทำให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีโอกาสและประสบการณ์ตรงมากกว่าประชาชนจังหวัดอื่น ๆ นั่นคือ มีชาวต่างชาติ รวมทั้งชาวฝรั่งเศส เข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ผลพลอยได้ก็ตามมาคือ การมีร้านอาหารฝรั่งเศส มีสิ่งพิมพ์ ป้ายโฆษณา เป็นภาษาฝรั่งเศส ทำให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ใกล้ชิดกับภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศสยิ่งขึ้น อย่างไรก็ดี อาจารย์ผู้สอนควรเป็นผู้แนะนำให้ นักเรียนรู้จักการสังเกต รวมทั้งกระตุ้นให้นักเรียนหาประสบการณ์จากสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อมูลเพิ่มเติม กล่าวคือ นักเรียนคิดว่าบรรดาสื่อต่าง ๆ เช่น นิตยสาร หนังสือพิมพ์ หรือสิ่งพิมพ์ภาษาฝรั่งเศส รวมทั้งแผ่นซีดีเพลงและภาพยนตร์ เป็นสิ่งที่หายากในจังหวัดภูเก็ต แต่สำหรับผู้วิจัยเอง กลับเห็นว่าสื่อที่ว่านี้ จะหาได้ตามร้านหนังสือที่ตั้งอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว และยังพบว่า แทบไม่มีนักเรียนซื้อนิตยสาร หรือสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาฝรั่งเศส เนื่องจากมีราคาค่อนข้างแพง ทำให้นักเรียนไม่สามารถ

ซื้อได้ และนักเรียนส่วนใหญ่กล่าวว่า ที่บ้านของตนติดตั้งเครื่องรับสัญญาณเคเบิลที่สามารถเลือกรับดูช่องโทรทัศน์ (TV5) ของฝรั่งเศสได้ ทำให้ไม่จำเป็นต้องหาซื้อสื่อต่างๆ เหล่านี้

สำหรับนิตยสารฝรั่งเศสที่แจกฟรีโดยเฉพาะให้แก่นักท่องเที่ยว หรือชาวฝรั่งเศสที่อยู่ในจังหวัดภูเก็ตนั้น ส่วนใหญ่แล้ว มักจะวางไว้ที่สมาคมฝรั่งเศส โรงแรม ร้านอาหาร หรือบริษัทท่องเที่ยว ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยไปสถานที่เหล่านี้ จึงไม่ทราบว่ามีนิตยสารแจกฟรี ผลดีส่วนหนึ่งในการว่าจ้างอาจารย์ชาวฝรั่งเศสของสมาคมฝรั่งเศสไปสอนที่โรงเรียน คือได้นำหนังสือหรือนิตยสารแจกฟรีไปแจกจ่ายให้แก่โรงเรียนต่างๆ ด้วย นอกจากนี้ แต่ละโรงเรียน ได้มีการจัดมุมฝรั่งเศส โดยอาจารย์ผู้สอนได้พยายามนำหนังสือนิตยสารภาษาฝรั่งเศสมาวางไว้เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

ในปัจจุบัน การใช้ภาษาฝรั่งเศสที่จังหวัดภูเก็ต นักเรียนคิดว่ามีการใช้ในระดับปานกลาง เนื่องจากจำนวนคนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสมีไม่มาก เมื่อเทียบกับจำนวนคนที่เรียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ เช่น ภาษาจีน เป็นต้น นักเรียนคิดว่าในอนาคตความต้องการในการใช้ภาษาฝรั่งเศสที่จังหวัดภูเก็ตจะมีมากขึ้น เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดท่องเที่ยว ซึ่งมีนักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศสเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก รวมทั้งชาวฝรั่งเศสที่มาพักผ่อนประจำและเป็นเวลานาน ทำให้ความต้องการใช้ภาษาฝรั่งเศสในจังหวัดย่อมมีมากขึ้น ซึ่งจากการคาดการณ์เชิงนี้ รวมทั้งความชอบในภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนทำให้นักเรียนคิดว่าจะแนะนำให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดตนเองเรียนบ้าง และนักเรียนก็ยังคงมีความประสงค์ที่จะศึกษาต่อด้านภาษาฝรั่งเศสในระดับมหาวิทยาลัย โดยมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยในท้องถิ่นควรเปิดหลักสูตรที่เกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศส เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของจังหวัดภูเก็ต จำเป็นจะต้องผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาฝรั่งเศสออกมาเพื่อทำงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น งานโรงแรม หรือมีคัคคุเทศก์นำเที่ยว เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ควรลดภาระงานด้านอื่นๆ สำหรับอาจารย์ชาวไทย เพื่อให้อาจารย์ได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง ทั้งทางด้านความรู้ความสามารถด้านภาษา ความรู้ด้านไวยากรณ์ ด้านการฟัง-พูด เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการสอนมากขึ้น
2. ควรลดจำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง เป็นจำนวนห้องละประมาณ 20-25 คน เพื่อให้การเรียนการสอนภาษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. สำหรับโรงเรียนที่ไม่มีอาจารย์ชาวฝรั่งเศสมาร่วมสอน ควรพิจารณาในเรื่องการจัดจ้างอาจารย์ชาวฝรั่งเศสมาเพื่อสอนด้านการฟัง-พูดให้นักเรียน รวมทั้งถ่ายทอดวัฒนธรรมฝรั่งเศสให้แก่นักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียน

1. ควรพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทั้ง 4 ทักษะ โดยเฉพาะทักษะที่อ่อน คือ ทักษะการฟังและการพูดกับนักท่องเที่ยวยาวฝรั่งเศส ทุกครั้งที่มีโอกาสตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ หรือ ที่สมาคมฝรั่งเศส
2. ควรฝึกสังเกตสิ่งที่เป็นภาษาฝรั่งเศสที่อยู่รอบตนเอง เช่น ป้ายโฆษณา หนังสือนิตยสารต่างๆ
3. หากมีโอกาส นักเรียนควรฝึกปฏิบัติงานในสถานบริการต่างๆ เช่น ร้านอาหาร บริษัททัวร์ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านภาษาฝรั่งเศสของตน

ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์

1. อาจารย์ควรพัฒนาความรู้ความสามารถทางภาษาฝรั่งเศสของตน เช่น หาโอกาสฝึกภาษาฝรั่งเศสกับชาวฝรั่งเศส เข้าร่วมกิจกรรมที่สมาคมฝรั่งเศสหรือหน่วยงานฝรั่งเศสจัดขึ้นภายในจังหวัด หรือการได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานประเทศฝรั่งเศสในช่วงสั้นๆ
2. พัฒนาสื่อการสอนจากสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น ภาพป้ายโฆษณาที่เป็นภาษาฝรั่งเศส นิตยสารภาษาฝรั่งเศส และนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาฝรั่งเศส

ในจังหวัดท่องเที่ยวอย่างจังหวัดภูเก็ต

3. อาจารย์ควรสอนนักเรียนให้พัฒนาความรู้ความสามารถทางภาษาฝรั่งเศสของตน โดยการนำนักเรียนไปสมาคมฝรั่งเศส ซึ่งเป็นสถานที่นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รวมทั้งฝึกทักษะการฟัง-พูดกับชาวฝรั่งเศสที่มาที่สมาคมฝรั่งเศส เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานฝรั่งเศส

1. สมาคมฝรั่งเศสจังหวัดภูเก็ต ควรให้การสนับสนุนด้านสื่อการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส การจัดกิจกรรมร่วมกันกับโรงเรียนต่างๆ เช่น การเชิญชาวฝรั่งเศสมาพูดคุยกับนักเรียนตามโรงเรียนต่างๆ

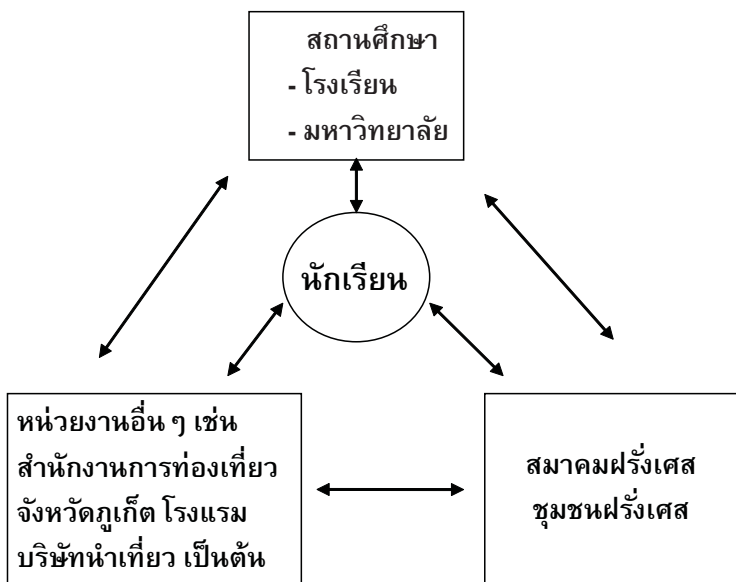
2. จัดกิจกรรมร่วมกันกับชาวฝรั่งเศสที่อยู่ในจังหวัดภูเก็ต เช่น การจัดเทศกาลอาหารฝรั่งเศส ดนตรีหรือภาพยนตร์ฝรั่งเศส

3. สมาคมฝรั่งเศสควรเป็นหน่วยประสานในการจัดหาทุนไปศึกษาดูงานในประเทศฝรั่งเศสให้แก่อาจารย์และนักเรียนด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับทุกฝ่ายรวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ

1. เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมากที่สุดใภูมิภาคใต้ ควรมีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เช่น หลักสูตรการท่องเที่ยวท้องถิ่น หรือการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านต่างๆ กับหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากสมาคมฝรั่งเศส เช่นผู้ประกอบการท่องเที่ยว โรงแรม คลับเมด เพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสฝึกภาษาฝรั่งเศส

2. ทุกฝ่ายควรเร่งเปลี่ยนความคิดและเจตคติเกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศสให้แก่ นักเรียนและบุคคลรอบข้างว่า ภาษาฝรั่งเศสมีความสำคัญสำหรับเมืองท่องเที่ยวอย่างจังหวัดภูเก็ต ที่มีนักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศสเดินทางมาเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ควรมีบุคลากรในเครือข่ายการท่องเที่ยวที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาฝรั่งเศสมากขึ้น ดังแผนภาพที่จะแสดงให้เห็นต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนะหัวข้อในการทำวิจัยต่อไป ดังนี้

1. วิจัยเรื่องสภาพการเรียนรู้การสอนและปัญหาในการเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนใน 14 จังหวัดภาคใต้ เพื่อพัฒนา ปรับปรุงให้การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. วิจัยเรื่องบทบาทของชาวฝรั่งเศสต่อการกระตุ้นการเรียนรู้การสอนของนักเรียนในจังหวัดภูเก็ตในการเรียนภาษาฝรั่งเศส เพื่อหาช่องทางในการพัฒนาการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของนักเรียนไทย และต่อการมีงานทำในอนาคตในจังหวัดท่องเที่ยวอย่างจังหวัดภูเก็ต

เอกสารอ้างอิง

เกรกอรี, จี และ เชปแมน, ซี. (2547). **สุดยอดการพัฒนาการเรียนการสอน.** (อรจรีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ต.

Gregory, G. and Chapman, C. (2004). **Differentiated Instructional Strategies.** Translated by Na Takuatung, O. Bangkok: Expertnet. (in Thai).

ชาญชัย ยมดิษฐ์. (2548). **เทคนิควิธีการสอนร่วมสมัย.** กรุงเทพฯ: หลักพิมพ์. Yommadit, C. (2005). **Contemporary Teaching Techniques.** Bangkok: Lakpim. (in Thai).

ทิตินา แชมมณี. (2552). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Khemmani, T. (2009). **The Pedagogy: a Body of Knowledge to the Effective Learning Process.** (2nd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai).

ธิดา บุญธรรม และจกมล สุภาเวชย์. (ม.ป.ป.). **ข้อมูลการเปิดสอนภาษาฝรั่งเศสในสถาบันการศึกษา.** ค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2553, จาก http://www.atpf-th.org/article_1.htm

Buntham, T. and Supavej, C. (n.d.). **The Information about French Classes in Educative Institutions.** Retrieved August 10, 2010, from http://www.atpf-th.org/article_1.htm

ปราณี กุลละวณิชย์และคณะ. (2549). **โครงการการศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและความต้องการภาษาต่างประเทศในภาคกลาง ภาคตะวันตกและภาคตะวันออก.** กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

- Kullavanijaya, P. and others. (2006). **A Study of Foreign Language Teaching and Demands in the Central, Western and Eastern Provinces of Thailand**. Bangkok: Thailand Research Fund. (in Thai).
- ปรารถนา กาลเนาวกุล. (2548). การสังเคราะห์งานวิจัยการเรียนการสอนและการใช้ภาษาต่างประเทศของภาคใต้. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- Kannaovakun, P. (2005). **Research Synthesis on Foreign Language Education and Use in Southern Thailand**. Bangkok: Thailand Research Fund. (in Thai).
- ปัญญา เปมะโยธิน. (2539). ความเข้าใจในเอกสารจริงภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Pemayothin, P. (1996). **Comprehension in French Authentic Documents for Tourism of Mathayomsuksa Six Students Attending Public Schools in the Eight Educational Region**. Master's Thesis. Kasetsart University. (in Thai).
- ศิริมา ปุรินทรภิบาล. (2535). การสำรวจความต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสและปัญหาในการเรียน การสอนภาษาฝรั่งเศสของนักศึกษาและครูในโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Purintrapibal, S. (1992). **A Survey of the Needs to Learn French and the Problems in French Learning and Teaching Facing both Students and Teachers in Higher Educational Institutes for Tourism Program, Under the Ministry of Education**. Master's Thesis. Kasetsart University. (in Thai).

ศิริมา ปุรินทรภิบาล. (2553). การประยุกต์สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประกอบการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยว: ศึกษากรณีนักศึกษาวิชาเอก-โทภาษาฝรั่งเศส คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ประมวลการประชุมวิชาการ ม.อ. ภูเก็ตวิจัยครั้งที่ 3 “สหวิทยาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”. ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Purintrapibal, S. (2011). The Internet Application in Teaching and Learning French for Tourism: A Case Study of French Major and Minor Students, Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University. In **Proceedings of 3rd PSU Research Week “Interdisciplinary for a Sustainable Development”**. Phuket: Prince of Songkla University. (in Thai).

สนรยา ไก่แก้ว. (2536). การสำรวจสภาพปัญหาและแนวโน้มของการบริหารหลักสูตรภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนรัฐบาล เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Kaikaew, S. (1993). **A Survey of Problems and Tendencies of French Curriculum Administration in the Government Schools of Bangkok**. Master's Thesis. Kasetsart University. (in Thai).

อดิศา เตียวและคณะ. (2547) . โครงการข้อมูลพื้นฐานเพื่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษาในภาคใต้. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

Teo, S. and others. (2004). **Profile of Foreign Language Education at Tertiary Level in Southern Thailand**. Bangkok: Thailand Research Fund. (in Thai).

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). หลักการสอน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

Jaithiang, A. (2007). **Teaching Pedagogy**. Bangkok: Odeon Store. (in Thai).

- Beacco, J-L. (2000). **Les Dimensions Culturelles des Enseignements de Langue**. Paris: Hachette.
- Best, J. W. (1977). **Research in Education**. (3rd ed). New Jersey: PrenticeHall.
- Cuq, J-P. and Gruca, I. (2003). **Cours de Didactique du Français Langue Etrangère et Seconde**. Grenoble: Presses universitaires de Grenoble.
- Defay, J.M. (2003). **Le Français Langue Etrangère et Seconde**. Belgique: Mardaga.
- Ellis, R. (2001). **SLA Research and Language Teaching**. Hong Kong: Oxford University Press.
- Galisson, R. (2002). 'Didactologie : De l'éducation aux langues-cultures à l'éducation par leslangues-cultures', dans **Etudes de linguistique appliquée 128**, octobre-décembre, pp. 497-510.
- Gardner, R. and Lambert, W. (1972). **Attitudes and Motivation in Second Language Learning**. Rowley MA: Newbury House.
- Thaïlande**. (n.d.). Retrieved November 11, 2010, from <http://www.mfe.org/index.php/Portails-Pays/Thaïlande>.
- Thipkong, P. (1994). **Pour une Méthodologie Rénovée de l'Enseignement de Français Langue Etrangère en Thaïlande (Analyse de Stratégie de Lecture et Propositions Didactiques)**. Thèse. Franche-Comté: Université de Franche-Compté.
- Trescases, P. (1982). 'L'utilisation de la page publicitaire : l'instantané (ou le flash) culturel', **Le français dans le monde 166**, 18-25.
- Yamane, T. (1967). **Elementary Sampling Theory**. USA: Prentice-Hall.
- Yanaprasart, P. (2000). **Langue et Culture dans l'Enseignement du Français en Thaïlande**. Thèse. Suisse: Université de Neuchâtel.

